

Nr 465.

Av herr **Gustafson** i Vimmerby **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 149, angående organisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 149 tager departementschefen ställning till lantbruksstyrelsens förslag om inrättandet av två nya lantbruksingenjörskonditioner, varav ett avsetts för Kalmar läns norra del med kontoret förlagt till Västervik.

1947 års centrala lantbrukskommitté, som ansåge det önskvärt att varje lantbruksnämnd skulle utrustas med egen lantbruksingenjörskondition, har anslutit sig till lantbruksstyrelsens förenämnda förslag.

Departementschefen finner starka skäl tala för båda de av lantbruksstyrelsen föreslagna nya konditioner men stannar för att »av kostnadsskäl torde dock nu endast en ny lantbruksingenjörskondition böra inrättas». Det har då syntts departementschefen lämpligast, att lantbruksnämnderna i Hallands län och Älvsborgs läns södra hushållningssällskaps område skola erhålla var sin sådan kondition.

Konsekvensen av departementschefens ställningstagande skulle alltså bli, att Kalmar läns norra del icke nu skall få den lantbruksingenjörskondition, varav så stort behov föreligger. Detta kan icke anses tillfredsställande för jordbrukarna i de bygder, som beröras av ifrågavarande förslag. Avgörande skäl tala för att Kalmar läns norra del redan innevarande år erhåller egen lantbruksingenjörskondition. Till stöd för denna mening kunna utöver lantbruksstyrelsens och 1947 års centrala lantbrukskommittés förslag åberopas riksdagens revisorers uttalanden år 1945. Revisorerna ha nämnda år påtalat den stora balansering av förrättningar, uppgående till genomsnittligt cirka 75 procent av antalet handlagda förrättningar, som förelåg vid utgången av år 1944. Revisorerna hade inhämtat, att bland de balanserade förrättningarna förekomma ärenden, där den som rekviderat biträde av lantbruksingenjören varit nödsakad att vänta flera år, innan förrättningsmannen eller dennes tjänstebiträde kommit till platsen. Ännu mera ogynnsam ställde sig arbetsbalansen i Kalmar län vid nämnda tidpunkt: under det att rikssiffran var cirka 75 procent, uppgick antalet balanserade förrättningar i Kalmar län till cirka 120 procent av de förrättningar som handlagts år 1944. Det är anledning antaga, att någon förändring till bättre förhållanden icke sedan dess inträtt. Lantbruksstyrelsens förslag bestyrker också detta, då den bl. a. anför, »att vad som anförts om arbetsmängden

inom Hallands län och Älvsborgs läns södra hushållningssällskaps område i lika hög grad gällde Kalmar läns distrikt. *Förrättningsbalansen vore för övrigt där ännu större än i det förra distriktet.»*

Det är uppenbart att nu ifrågavarande förhållanden inom Kalmar län måste, för jordbrukets del, framstå som olidliga och att en förändring omedelbart böra äga rum. I Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande proposition föreslås en stor och dyrbar organisation att handlägga rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område, vilkens årliga kostnader belöpa sig på många miljoner kronor. Berättigad tvekan kan råda rörande lämpligheten av att i nuvarande läge genomföra denna mycket kostnadskrävande organisation. När detta ändock nu föreslås av departementschefen synes det vara rimligt, att lantbruksnämnderna i första hand förses med sådana befattningshavare, vilkas arbete har en grundläggande betydelse för åstadkommande av rationella brukningsmöjligheter. Det måste framstå som självfallet, att förutsättningarna för nöjaktig torrläggning av åkerjorden böra tillmätas större betydelse än flertalet andra rationaliseringsåtgärder. Vi utgå härvid ifrån att andra kostnadskrävande rationaliseringsåtgärder i de flesta fall komma att bli ekonomiskt sett ofördelaktiga, därest jorden ej dräneras på sådant sätt, som möjliggör goda skördar. Nöjaktig torrläggning av åkerjorden bör därför gå före flertalet av andra förbättringsåtgärder.

I anslutning till vad ovan anförts vilja vi föreslå, att riksdagen beslutar inrättandet av två nya lantbruksingenjörskamrater, varav det ena bör avses för Kalmar läns norra del. I likhet med lantbruksstyrelsen anse vi sålunda, att Kalmar läns distrikt bör uppdelas i två distrikt, förslagsvis benämnda Kalmar läns norra respektive Kalmar läns södra lantbruksingenjörskamrat, och att kontoret för det förra distriktet bör förläggas till Västervik. Såsom lantbruksstyrelsen föreslagit bör personaluppsättningen för ett Kalmar läns norra distrikt beräknas på samma sätt som i propositionen föreslagits för Älvsborgs läns södra distrikt.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen ville besluta inrättandet av ett lantbruksingenjörskamrat i Kalmar läns norra del och att därvid i fråga om personaluppsättning m. m. beaktas vad i motionen anförts.

Stockholm den 1 april 1948.

Emil Gustafson.

G. E. Holm.

Arvid Jonsson,
Skedsbygd.